

1579388

Вадим Яненко

Прикладна палеонтологія

віхсла

Динозаври, мамонти та іхні
пригоди після вимирання

Чи жили динозаври на території України? Чому науковці посварилися через птеродактилів та хто став прообразом Індіани Джонса? Відповіді на ці питання знає палеонтолог Вадим Яненко. У своїй книжці він не лише пояснює, як на око відрізнати археолога від палеонтолога, а й навчає, як за запахом і звуком кісток визначати вік скам'янілостей у себе на городі.

Відтепер ви назавжди запам'ятаєте, що палеонтологія це не лише про динозаврів, а про древні форми життя в цілому – рослинні і тваринні. А також дізнаєтесь, що робити, якщо ви знайшли незрозумілі кістки у себе в садочку, та як самому стати скам'янілістю після смерті.

Автор розповідає, звідки взялася ідея, що метеорит знищив усіх динозаврів, згадує про шаблезубих котиків і волохатих носорогів, пояснює, хто міг стати прообразом єдинорога, та описує робочий графік батька палеонтології Жоржа Кюв'є. Водночас він ділиться історіями про дослідників, які могли поцупити голову небіжчика, щоб попрацювати з нею вдома, та як із кісток реальних древніх тварин складали скелети чудовиськ і продавали їх музеям та монархам.

Зміст

Подяки 9

Передмова 11

ЧАСТИНА ПЕРША

Ану, ходімо розбиратися! 15

Розділ 1 Палеонтологи та археологи – ми навіть не тезки! Чо' нас плутають? Ходімо розбиратися! 17

Розділ 2 Як визначити вік скам'яніlosti у себе на городі 26

Розділ 3 Хочете стати скам'янілістю? Поради бувалих: плюси, мінуси, підводне каміння 36

ЧАСТИНА ДРУГА

Веселі і не дуже курйози в палеонтології 47

Розділ 4 Це вам не LEGO, це складніше зібрати, або Перші потуги у складанні скелетів тварин давнини 49

Розділ 5 Війни за кістки, або «Кістяні війни» 63

Розділ 6 Носороги давнини та їхні пригоди після смерті 73

Розділ 7 Коти, які не їдять сметанку і яких не вдалося би приручити 97

Розділ 8 Великий американський інкогнітум та брати його 107

Розділ 9 Скуштуй «хелі», якщо вистачить духу! 113

ЧАСТИНА ТРЕТЬЯ

Динозаври, як же без них?! 129

Розділ 10 Динозаври в Україні жили чи ні?	
Поставмо у цьому питанні жирні три крапки!	131
Розділ 11 Динозаври-рекордсмени	138
Розділ 12 Куди поділися динозаври-підлітки?	153
Розділ 13 Чому вимерли динозаври?	
Спойлер: метеорит тут усе-таки ні до чого!	163

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА

Рок-зірки та рок-зірочки на небосхилі світової палеонтології 173

Розділ 14 Жорж Леопольд Кюв'є – творець палеонтології	175
Розділ 15 Гідеон Мантелл vs Річард Оуен – такої нещадної іронії ви ще не бачили	191
Розділ 16 Альберт Кох – палеошахрай свого часу чи дуже дивний палеонтолог?	203
Розділ 17 Мері Еннінг – перша палеонтологиня	212
Розділ 18 Марія Павлова – перша професорка палеонтології	224
Розділ 19 Володимир Амалицький – «батько» звіrozубих ящерів	232
Розділ 20 Барнум Браун – найвідоміший «мисливець за динозаврами» ХХ століття	248
Розділ 21 Рой Чепмен Ендрюс – від миття підлоги до прототипу Індіани Джонса один крок	259
ловник	273
жерела, з яких я черпав інформацію	281